

Årsregnskap 2023

Holmestrand kommune

Innholdsfortegnelse

Regnskapsprinsipper og vurderingsregler.....	3
Obligatoriske oppstillinger	4
§ 5-4 Bevilgningsoversikter drift	5
§ 5-4 Sum bevilgninger drift, netto	6
§ 5-5 Bevilgningsoversikter investering	7
§ 5-5 Bevilgningsoversikter investering	8
§ 5-6 Økonomisk oversikt drift art	9
§ 5-8 Balanseregnskapet	10
§ 5-9 Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner.....	12
NOTE nr. 1: Endring i arbeidskapital	13
NOTE nr. 2: Kapitalkonto.....	14
NOTE nr. 3: Vesentlige endringer i regnskapsprinsipp.....	15
NOTE nr. 4: Varige driftsmidler	16
NOTE nr. 5: Aksjer og andeler (finansielle anleggsmidler).....	17
NOTE nr. 6: Utlån (finansielle anleggsmidler)	18
NOTE nr. 7: Markedsbaserte finansielle omløpsmidler	19
NOTE nr. 8: Sikring av finansielle eiendeler og forpliktelser	21
NOTE nr. 9: Lån.....	22
NOTE nr. 10: Avdrag på lån	23
NOTE nr. 11: Pensjon	24
NOTE nr. 12: Garantier gitt av kommunen	26
NOTE nr. 13: Vesentlige bundne fond.....	27
NOTE nr. 14: Gebyrfinansierte selvkosttjenester.....	28
NOTE nr. 15: Salg av aksjer (finansielle anleggsmidler)	30
NOTE nr. 16: Ytelser til ledende personer.....	31
NOTE nr. 17: Godtgjørelse til revisor	31
NOTE nr. 18: Andre noter.....	32
NOTE nr. 19: Investeringer i varige driftsmidler	33

Regnskapsprinsipper og vurderingsregler

Kommuneregnskapet er finansielt orientert, og skal vise all tilgang på og bruk av midler i året. Inntekter og utgifter skal tidsmessig plasseres i det året som følger av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet betyr at alle kjente utgifter og inntekter i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet skal fremgå av drifts- eller investeringsregnskapet i året enten de er betalt eller ikke.

Regnskapet er avlagt i henhold til god kommunal regnskapsskikk, herunder kommunale regnskapsstandarder (KRS) utgitt av Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS).

Ved lånefinansiering av investeringer er ikke renteutgiftene lagt til anskaffelseskost i samsvar med anbefalt løsning i KRS nr. 2.

Organisering av kommunens virksomhet

Dersom vesentlige deler av kommunens samlede virksomhet er lagt til enheter som avlegger særregnskap, herunder KF og interkommunale samarbeid, skal det opplyses om hvilke enheter dette gjelder. Det samme gjelder dersom slik virksomhet er lagt til andre rettssubjekter som samkommune, IKS, AS m.v., eller ivaretas av andre kommuner gjennom vertskommunesamarbeid.

Den samlede virksomheten til kommunen er i hovedsak organisert innenfor kommunens ordinære organisasjon.

I tillegg er kommunen deltaker i interkommunale samarbeid som er egne rettssubjekt, vertskommunesamarbeid og interkommunale selskaper.

Rettssubjekter kommunen deltar i	Type virksomhet	Type enhet	Kontor-/vertskommune
Vestfold Interkommunale Brannvesen	Brannvesen, feiing	IKS	
Vestfold Vann IKS	Levering av drikkevann	IKS	
Blindevannsverket IKS	Levering av drikkevann	IKS	
IKA Kongsberg	Tilrettelegge for arkivlovens intensjoner	IKS	
VETAKS -Vestfold, Telemark og Agder Kontrollutvalgssekretariat IKS	Sekretariat for deltakernes kontrollutvalg.	IKS	
Nord-Jarlsberg Avfallsselskap	Ivareta renovasjonsbehov, mottak, avfallsbehandling	IKS	
Vestfoldmuseene IKS	Drift kulturhistoriske museer, steder, bygninger, kunst mv.	IKS	
VTR Vestfold og Telemark revisjon IKS	Regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon	IKS	
Vestfold Avfall og Ressurs (Vesar)	Avfallshåndtering	AS	
Sande Vannverk AS	Levering av vann, vannkilder	AS	
Empus AS	Arbeidsmarkedsbedrift	AS	
Giafib Holding AS	Etabl., drift nettverk, tele- og datakomm.	AS	
Greve Biogass AS	Utvikle verdikjeder basert på biologisk avfall	AS	
Sirkulær Bestiller AS	Forvaltnings- og bestillerorgan (matavfall og slam)	AS	
Revetal Arbeid og Kompetanse AS	Tilrettelagt arbeidsplass	AS	
Holmestrand Kulturfestival AS	Underholdningsvirksomhet	AS	
Start i Vestfold	Bistå etablerere	§ 27	Sandefjord kommune
VOIS (Vestfold offentlige innkjøps- og samarbeid)	Innkjøpsamarbeid	Vertskommune	Sandefjord kommune
Jarlsberg IKT	Forvaltning og drift av IT-systemer	§ 27	
Tilsynet for små avløpsanlegg	Tilsyn, oppfølging små avløpsanlegg.	Vertskommune	Lier kommune
Legevakta i Drammen	Legevakt og øyeblikkelig hjelp	Vertskommune	Drammen kommune
Tønsbergregionen legevakt og øyeblikkelig hjelp (TRLØHD)	Legevakt og øyeblikkelig hjelp	Vertskommune	Tønsberg kommune
Biblioteksentralen SA	Handel med bøker, aviser og blader	Samvirkeforetak	
SMISO	Senter mot incest og seksuelle overgrep	Stiftelse	
Barnevernvakt	Akuttberedskap	§ 27	Tønsberg kommune
Innkrevningstjenester	Innkrevning av kommunale krav	Vertskommune	Drammen kommune
Drammensregionen interkommunalt politisk råd (IPR)	Lier, Drammen, Øvre Eiker, Holmestrand	Vertskommune	Drammen kommune
Kommunalt krisesentertilbud Vestfold	Ferder, Holmestrand, Horten, Larvik, Sandefjord	Vertskommune	Tønsberg kommune
IUA -interkommunalt utvalg mot akutt forensning i Vestfold	Kommuner i Vestfold	Vertskommune	Tønsberg kommune-Vestfold Interkommunale Brannvesen

Obligatoriske oppstillinger

Kommuneloven § 14-6 andre ledd fastsetter at årsregnskapet skal bestå av et driftsregnskap og et investeringsregnskap. Driftsregnskapet og investeringsregnskapet skal deles inn og stilles opp på samme måte som årsbudsjettet. Årsregnskapene skal også bestå av et balanseregnskap og noteopplysninger.

Årsregnskapene skal utarbeides i samsvar med følgende grunnleggende egenskapsprinsipper:

- a. All tilgang på og bruk av midler i året skal framgå av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet.
- b. All tilgang på og bruk av midler skal regnskapsføres brutto.
- c. Alle kjente utgifter og inntekter i året skal tas med i årsregnskapet for vedkommende år, enten de er betalt eller ikke når årsregnskapet avsluttes.
- d. Hvis størrelsen på et beløp er usikkert, brukes beste estimat.

Årsregnskapene skal føres i samsvar med god kommunal regnskapsskikk. Regnskapsopplysninger skal bokføres, spesifiseres, dokumenteres og oppbevares i samsvar med [bokføringsloven §§ 3 til 14](#).

Årsregnskapene skal avlegges senest 22. februar.

De obligatoriske oppstillingene skal settes opp i henhold til Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner.

§ 5-4 Bevilgningsoversikter drift

Økonomiplanens driftsdel, driftsbudsjettet og driftsregnskapet og disponeringen av disse inntektene fremgår av § 5-4 første ledd i forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner.

Bevilgningsoversikt etter § 5-4 første ledd	Note	Regnskap i år	Revidert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap i fjor
1 Rammetilskudd		-820 180 949	-766 584 000	-750 946 000	-725 928 619
2 Inntekts- og formuesskatt		-898 939 111	-941 546 000	-914 532 000	-929 459 117
3 Eiendomsskatt		-60 645 934	-61 303 000	-61 303 000	-28 914 493
4 Andre generelle driftsinntekter		-49 285 646	-40 805 318	-22 730 500	-35 739 323
5 Sum generelle driftsinntekter		-1 829 051 640	-1 810 238 318	-1 749 511 500	-1 720 041 552
6 Sum bevilgninger drift, netto		1 660 628 357	1 594 744 554	1 527 154 736	1 498 863 428
7 Avskrivninger	4	130 348 227	107 483 224	107 483 224	117 891 471
8 Sum netto driftsutgifter		1 790 976 584	1 702 227 778	1 634 637 960	1 616 754 899
9 Brutto driftsresultat		-38 075 056	-108 010 540	-114 873 540	-103 286 653
10 Renteinntekter		-31 039 914	-15 040 000	-15 040 000	-16 475 417
11 Utbytter		-1 771 195	-108 000	-108 000	-1 312 006
12 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	7	-45 249 704	-14 599 556	-14 599 556	22 246 195
13 Renteutgifter		118 421 087	89 136 500	89 136 500	59 848 561
14 Avdrag på lån	10	91 492 615	87 500 000	80 000 000	84 465 168
15 Netto finansutgifter		131 852 889	146 888 944	139 388 944	148 772 501
16 Motpost avskrivninger		-130 348 227	-107 483 224	-107 483 224	-117 891 471
17 Netto driftsresultat		-36 570 394	-68 604 820	-82 967 820	-72 405 623
18 Overføring til investering		38 384 864	38 310 900	27 000 000	30 000 000
19 Avsetninger til bundne driftsfond		12 256 704	32 331 201	32 331 201	15 517 782
20 Bruk av bundne driftsfond		-11 501 498	-9 811 758	-9 811 758	-15 343 852
21 Avsetninger til disposisjonsfond		93 810 848	104 155 000	88 113 000	81 292 000
22 Bruk av disposisjonsfond		-96 380 523	-96 380 523	-54 664 623	-39 060 307
23 Dekning av tidligere års merforbruk		0	0	0	0
24 Sum disponering eller dekning av netto driftsresultat		36 570 394	68 604 820	82 967 820	72 405 623
25 Fremført til inndekning senere år (merforbruk)			-	-	-

§ 5-4 Sum bevilgninger drift, netto

Bevilgningene til de enkelte budsjettområdene i økonomiplanens driftsdel og driftsbudsjettet skal stilles opp i samsvar med det som er bestemt av det organet som har budsjettmyndigheten. Nettosummen av bevilgningene skal tilsvare beløpet på post 6 i oppstillingen etter første ledd.

Nederste linje I oversikten nedenfor finner man igjen i § 5-4 første ledd linje 6.

Bevilgningsoversikt § 5-4 andre ledd	Note	Regnskap i år	Revidert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap i fjor
HR og stab		24 349 873	24 777 924	24 740 639	23 713 499
Strategi og virksomhetsstyring		106 783 932	95 389 019	88 889 972	95 152 752
Oppvekst		732 827 235	717 940 606	654 298 082	640 210 476
Helse og velferd		804 451 094	792 064 352	707 304 741	684 828 430
Samfunn, teknikk og miljø		159 316 501	107 771 637	78 706 197	105 846 243
Virksomhetsovergripende inntekter og utgifter		-166 023 491	-120 579 041	-4 164 952	-50 714 673
Felles sentrale inntekter og utgifter		-162 889	-100 000	-100 000	-146 483
Sum bevilgninger drift, netto		1 661 542 256	1 617 264 497	1 549 674 679	1 498 890 244
Herav:					
Netto renteutgifter og inntekter		11 061	500	500	107 093
Avsetninger til bundne driftsfond		12 256 704	32 331 201	32 331 201	15 493 575
Bruk av bundne driftsfond		-11 353 865	-9 811 758	-9 811 758	-15 343 852
Bruk av disposisjonsfond		0	0	0	-230 000
Korrigert sum bevilgninger drift, netto		1 660 628 357	1 594 744 554	1 527 154 736	1 498 863 428

§ 5-5 Bevilgningsoversikter investering

Økonomiplanens investeringsdel, investeringsbudsjettet og investeringsregnskapet fremgår av § 5-5 første ledd i forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner.

Bevilgningsoversikt investering § 5-5	Note	Regnskap i år	Revidert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap i fjor
1 Investeringer i varige driftsmidler	19	296 256 331	337 591 257	318 241 000	531 229 770
2 Tilskudd til andres investeringer		3 177 690	2 500 000	2 500 000	2 499 997
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper		5 921 944	4 000 000	4 000 000	9 421 380
4 Utlån av egne midler	6	3 716 453	2 916 000	0	6 916 931
5 Avdrag på lån		1 498 660	0	0	1 498 660
6 Sum investeringsutgifter		310 571 078	347 007 257	324 741 000	551 566 737
7 Kompensasjon merverdiavgift		-37 403 474	-40 141 425	-34 978 200	-77 627 371
8 Tilskudd fra andre		-16 534 504	0	0	-62 174 410
9 Salg av varige driftsmidler		-14 309 506	-30 000 000	-30 000 000	-22 776 083
10 Salg av finansielle anleggsmidler		0	0	0	0
11 Utdeling fra selskaper		0	0	0	0
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler		-2 258 881	0	0	-6 906 040
13 Bruk av lån		-229 624 596	-263 026 221	-228 762 800	-316 538 379
14 Sum investeringsinntekter		-300 130 961	-333 167 646	-293 741 000	-486 022 283
15 Videreutlån		40 252 056	70 000 000	70 000 000	70 113 307
16 Bruk av lån til videreutlån		-40 252 056	-70 000 000	-70 000 000	0
17 Avdrag på lån til videreutlån		18 804 765	0	0	18 149 701
18 Mottatte avdrag på videreutlån		-24 437 751	0	0	-27 425 456
19 Netto utgifter videre utlån		-5 632 986	0	0	60 837 552
20 Overføring fra drift		-38 384 864	-38 310 900	-27 000 000	-30 000 000
21 Avsetninger til bundne investeringsfond		9 718 880	0	0	11 774 065
22 Bruk av bundne investeringsfond		-612 018	0	0	-72 768 782
23 Avsetninger til ubundet investeringsfond		0	0	0	0
24 Bruk av ubundet investeringsfond		-6 916 418	-6 916 000	-4 000 000	-4 000 000
25 Dekning av tidligere års udekket beløp		31 387 289	31 387 289	0	0
26 Sum overføring fra drift og netto avsetninger		-4 807 131	-13 839 611	-31 000 000	-94 994 716
27 Fremført til inndekking senere år (udekket beløp)		0	0	0	-31 387 289

§ 5-5 Bevilgningsoversikter investering

Bevilgningene til investeringer i varige driftsmidler, tilskudd til andres investeringer, investeringer i aksjer og andeler, og utlån av egne midler, skal stilles opp i samsvar med det som er bestemt av det organet som har budsjettmyndigheten. Oppstillingen av bevilgningene skal inneholde bruttobeløp. Bruttobeløpene til henholdsvis investeringer i varige driftsmidler, tilskudd til andres investeringer, investeringer i aksjer og andeler, og utlån av egne midler, skal tilsvare beløpene på postene 1 til 4 i oppstillingen etter første ledd.

Bevilgningsoversikt § 5-5 andre ledd	Note	Regnskap i år	Revidert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap i fjor
Strategi og virksomhetsstyring		16 984 142	25 549 627	11 600 000	6 951 798
Oppvekst		8 044 471	42 315 203	37 450 000	1 937 959
Helse og velferd		11 509 304	32 048 698	11 820 000	9 717 071
Samfunn, teknikk og miljø		257 517 542	237 677 729	257 371 000	463 473 843
Virksomhetsovergripende inntekter og utgifter		2 200 871	0	0	49 149 098
Investeringer i varige driftsmidler	19	296 256 330	337 591 257	318 241 000	531 229 769
Tilskudd andres investeringer					
Tilskudd kirken		2 500 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000
Tilbakeført midler Thomas Backe Gabrielsens plass		612 018			
Erstatning VA Vikeveien - Hauganfeltet		65 672	0	0	-3
Overføring av spillemidler					0
Sum tilskudd til andres investeringer		3 177 690	2 500 000	2 500 000	2 499 997
Investeringer i aksjer og andeler					
	5				
Egenkapitaltilskudd KLP		4 412 393	4 000 000	4 000 000	4 014 000
Kjøp aksjer Gigafib Holding AS		1 509 551	0	0	5 407 380
Sum kjøp aksjer og andeler		5 921 944	4 000 000	4 000 000	9 421 380
Utlån					
Utlån Gigafib Holding As		800 036			6 916 931
Utlån spillemidler, MVA-komp. idrettslag foreninger		2 916 418	2 916 000		
Sum utlån		3 716 454	2 916 000	0	6 916 931

§ 5-6 Økonomisk oversikt drift art

Inntektene, utgiftene, avsetningene og bruken av avsetninger i økonomiplanens driftsdel, driftsbudsjettet og driftsregnskapet, skal stilles opp etter art slik:

Økonomisk oversikt drift art	Note	Regnskap i år	Revidert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap i fjor
1 Rammetilskudd		-820 180 949	-766 584 000	-750 946 000	-725 928 619
2 Inntekts- og formuesskatt		-898 939 111	-941 546 000	-914 532 000	-929 459 117
3 Eiendomsskatt		-60 645 934	-61 303 000	-61 303 000	-28 914 493
4 Andre skatteinntekter		-9 858	0	0	-9 322
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten		-53 796 603	-41 760 318	-23 685 500	-36 770 591
6 Overføringer og tilskudd fra andre		-275 800 039	-172 226 947	-178 717 569	-248 968 183
7 Brukerbetalinger		-63 972 609	-62 262 734	-63 285 832	-64 758 987
8 Salgs- og leieinntekter		-235 615 150	-238 596 673	-241 714 116	-219 754 814
9 SUM driftsinntekter		-2 408 960 254	-2 284 279 672	-2 234 184 017	-2 254 564 125
10 Lønnsutgifter		1 146 770 074	1 083 070 099	1 057 894 570	1 040 273 740
11 Sosiale utgifter		269 067 289	275 497 036	274 663 958	252 313 486
12 Kjøp av varer og tjenester		710 321 495	621 910 508	595 729 920	645 839 887
13 Overføringer til andre		114 378 113	88 308 265	83 538 805	94 958 888
14 Avskrivninger	4	130 348 227	107 483 224	107 483 224	117 891 471
15 SUM driftsutgifter		2 370 885 198	2 176 269 132	2 119 310 477	2 151 277 472
16 Brutto Driftsresultat		-38 075 056	-108 010 540	-114 873 540	-103 286 653
17 Renteinntekter		-31 039 914	-15 040 000	-15 040 000	-16 475 417
18 Utbytter		-1 771 195	-108 000	-108 000	-1 312 006
19 Gevinster og tap finansielle omløpsmidler	7	-45 249 704	-14 599 556	-14 599 556	22 246 195
20 Renteutgifter		118 421 087	89 136 500	89 136 500	59 848 561
21 Avdrag på lån	10	91 492 615	87 500 000	80 000 000	84 465 168
22 Netto finansutgifter		131 852 889	146 888 944	139 388 944	148 772 501
23 Motpost avskrivninger		-130 348 227	-107 483 224	-107 483 224	-117 891 471
24 Netto driftsresultat		-36 570 394	-68 604 820	-82 967 820	-72 405 623
25 Overføring til investering		38 384 864	38 310 900	27 000 000	30 000 000
26 Avsetninger til bundne driftsfond		12 256 704	32 331 201	32 331 201	15 517 782
27 Bruk av bundne driftsfond		-11 501 498	-9 811 758	-9 811 758	-15 343 852
28 Avsetninger til disposisjonsfond		93 810 848	104 155 000	88 113 000	81 292 000
29 Bruk av disposisjonsfond		-96 380 523	-96 380 523	-54 664 623	-39 060 307
30 Dekning av tidligere års merforbruk		0	0	0	0
31 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		36 570 394	68 604 820	82 967 820	72 405 623

§ 5-8 Balanseregnskapet

Balanseregnskapet skal vise beløp for årets regnskap og det forrige årsregnskapet.

EIENDELER	Note	Regnskap 2023	Regnskap 2022
A. Anleggsmidler		6 730 060 284	6 353 795 128
I. Varige driftsmidler		3 835 887 416	3 673 714 173
1. Faste eiendommer og anlegg	4	3 741 371 574	3 592 570 650
2. Utstyr, maskiner og transportmidler	4	94 515 842	81 143 523
II. Finansielle anleggsmidler		569 036 466	545 826 482
1. Aksjer og andeler	5	92 603 700	86 725 756
2. Obligasjoner		0	0
3. Utlån	6	476 432 767	459 100 726
III. Immaterielle eiendeler		0	0
IV. Pensjonsmidler	11	2 325 136 402	2 134 254 473
B. Omløpsmidler		1 220 552 740	1 084 252 816
I. Bankinnskudd og kontanter		245 855 838	319 928 941
II. Finansielle omløpsmidler		591 273 489	546 162 612
1. Aksjer og andeler	7	591 273 489	546 162 612
2. Obligasjoner		0	0
3. Sertifikater		0	0
4. Derivater		0	0
III. Kortsiktige fordringer		383 423 413	218 161 263
1. Kundefordringer		22 380 749	24 608 537
2. Andre kortsiktige fordringer		153 682 450	115 959 303
3. Premieavvik	11	207 360 214	77 593 423
Sum eiendeler		7 950 613 024	7 438 047 944

EGENKAPITAL OG GJELD	Note	Regnskap 2023	Regnskap 2022
C. Egenkapital		2 084 022 934	1 950 648 575
I. Egenkapital drift		487 909 689	489 724 158
1. Disposisjonsfond		411 130 002	413 699 677
2. Bundne driftsfond	13	76 779 687	76 024 481
3. Merforbruk i driftsregnskapet		0	0
4. Mindreforbruk i driftsregnskapet		0	0
II. Egenkapital investering		191 233 137	157 655 404
1. Ubundet investeringsfond		150 177 686	157 094 104
2. Bundne investeringsfond		41 055 451	31 948 589
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet		0	-31 387 289
III. Annen egenkapital		1 404 880 109	1 303 269 013
1. Kapitalkonto	2	1 412 095 568	1 310 484 473
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift		-7 215 460	-7 215 460
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering		0	0
D. Langsiktig gjeld		5 446 226 100	5 142 685 891
I. Lån		3 095 361 256	2 908 394 496
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	9	2 440 599 306	2 328 247 496
2. Obligasjonslån	9	120 000 000	120 000 000
3. Sertifikatlån	9	534 761 950	460 147 000
II. Pensjonsforpliktelse	11	2 350 864 844	2 234 291 395
E. Kortsiktig gjeld		420 363 989	344 713 478
I. Kortsiktig gjeld		420 363 989	344 713 478
1. Leverandørgjeld		163 544 288	121 385 512
2. Likviditetslån		-	-
3. Derivater		-	-
4. Annen kortsiktig gjeld		256 819 701	223 327 967
5. Premieavvik		-	-
Sum egenkapital og gjeld		7 950 613 024	7 438 047 944
		-	-
F. Memoriakonti		-	-
I. Ubrukte lånemidler		125 464 075	96 577 927
II. Andre memoriakonti		50 685 188	19 387 489
III. Motkonto for memoriakontiene	-	176 149 263	115 965 416

Signatur kommunedirektør

§ 5-9 Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner

Driftsregnskapet	Note	Vedtatt-	Vedtatt-	Sum
		kommunestyret	delegert organ	
1. Netto driftsresultat				-36 570 394
2. Avsetninger til bundne driftsfond				12 256 704
3. Bruk av bundne driftsfond				-11 501 498
4. Overføring til investering i henhold til årsbudsjett og fullmakter		38 310 900	73 964	38 384 864
5. Avsetning til disposisjonsfond i henhold til årsbudsjett og fullmakter		104 155 000		104 155 000
6. Bruk av disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter		-96 380 523		-96 380 523
7. Budsjettert dekning av tidligere års merforbruk		-		-
8. Årets budsjettavvik (mer- eller mindreforbruk før strykninger)				10 344 152
9. Strykning av overføring til investering				-
10. Strykning av avsetninger til disposisjonsfond			-10 344 152	-10 344 152
11. Strykning av dekning av tidligere års merforbruk				-
12. Strykning av bruk disposisjonsfond				-
13. Mer- eller mindreforbruk etter strykninger				-
14. Bruk av disposisjonsfond for reduksjon av årets merforbruk etter strykninger				
15. Bruk av disposisjonsfond for inndekning av tidligere års merforbruk				
16. Bruk av mindreforbruk etter strykninger for dekning av tidligere års merforbruk				
17. Avsetning av mindreforbruk etter strykninger til disposisjonsfond				
18. Fremført til inndekning i senere år (merforbruk).				-

Netto driftsresultat er 36 570 394,- for 2023.

Årets budsjettavvik i driftsregnskapet er 10 344 152,-. Dette skal reduseres til null så fremt det er mulig. Budsjettert avsetning til disposisjonsfond på 104 155 000 er strøket ned med 10 344 152,-.

Investeringsregnskapet	Note	Vedtatt-	Vedtatt-	Sum
		kommunestyret	delegert organ	
1. Sum utgifter og inntekter eksklusive bruk av lån				274 683 782
2. Avsetninger til bundne investeringsfond				9 718 880
3. Bruk av bundne investeringsfond				-612 018
4. Budsjettert bruk av lån		-333 026 221		-333 026 221
5. Overføring fra drift i henhold til årsbudsjett og fullmakter		-38 310 900	-73 964	-38 384 864
6. Avsetninger til ubundet investeringsfond i henhold til årsbudsjett og fullmakter		-		-
7. Bruk av ubundet investeringsfond i henhold til årsbudsjett og fullmakter		-6 916 000	-418	-6 916 418
8. Dekning av tidligere års udekket beløp				31 387 289
9. Årets budsjettavvik (udekket eller udisponert beløp før strykninger)				-63 149 569
10. Strykning av avsetninger til ubundet investeringsfond				-
11. Strykning av bruk av lån		63 149 569		63 149 569
12. Strykning av overføring fra drift				-
13. Strykning av bruk av ubundet investeringfond				-
14. Udekket eller udisponert etter strykninger				0
15. Avsetning av udisponert beløp etter strykninger til ubundet investeringsfond				
11 Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)				0

Investeringsregnskapet viser udisponert beløp på 63 149 569,-. Budsjettert bruk av lån på 333 026 221,- er derfor strøket med kr. 63 149 569,-.

NOTE nr. 1: Endring i arbeidskapital

Endring i arbeidskapital viser om kommunens evne til å betale regninger er blitt forbedret eller forverret i løpet av året.

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-10, a)

BALANSEN	31.12.2023	01.01.2023	Endring
Omløpsmidler	1 220 552 739,60	1 084 252 816,47	136 299 923,13
Kortsiktig gjeld	420 363 989,47	344 713 478,14	75 650 511,33
Arbeidskapital	800 188 750,13	739 539 338,33	60 649 411,80

DRIFTS- OG INVESTERINGSREGNSKAPET (bevilgningsoversikter)	2023
Netto driftsresultat	36 570 394,23
Netto utgifter/inntekter i investering	4 807 130,52
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon-)	28 886 148,09
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskapet	60 649 411,80
Differanse i endring arbeidskapital balanse og drift og investering	0,00

FORKLARING TIL DIFFERANSE I ENDRING ARBEIDSKAPITAL

Endring i regnskapsprinsipp som påvirker arbeidskapital, drift

Endring i regnskapsprinsipp som påvirker arbeidskapital, investering

Andre forklaringer

Sum forklaringer

NOTE nr. 2: Kapitalkonto

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-10, b)

BALANSEN	31.12.2023	01.01.2023	Endring
Anleggsmidler	6 730 060 284,35	6 353 795 127,97	376 265 156,38
Langsiktig gjeld	5 446 226 100,00	5 142 685 891,00	303 540 209,00
Endring ubrukte lånemidler	125 464 075,44	96 577 927,35	28 886 148,09
Endring regnskapsprinsipp som påvirker anl.m.			
Endr.i regnskapsprinsipp som påvirker langs. gjeld			
Netto endring	1 409 298 259,79	1 307 687 164,32	101 611 095,47

KAPITALKONTO			
01.01.2023 Balanse (underskudd i kapital)	0,00	01.01.2023 Balanse (kapital)	1 310 484 472,92
Debetposterings i året:		Kreditposterings i året:	
Salg av fast eiendom og anlegg	0,00	Aktivering av fast eiendom og anlegg	264 366 062,99
Nedskrivninger fast eiendom	2 448 954,47	Oppskrivning av fast eiendom	0,00
Avskrivning av fast eiendom og anlegg	113 116 184,34		
Salg av utstyr, maskiner og transportmidler	0,00	Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler	30 951 240,76
Nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	346 879,54	Oppskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	0,00
Avskrivninger av utstyr, maskiner og transportmidler	17 232 042,24	Kjøp av aksjer og andeler	5 921 944,00
Salg av aksjer og andeler	0,00	Oppskrivning av aksjer og andeler	0,00
Nedskrivning av aksjer og andeler	44 000,00	Utlån formidlings/startlån	40 252 056,00
formidlings/startlån	24 437 751,04	Utlån sosial lån	281 501,00
Avdrag på sosial lån	248 479,12	Utlån egne midler	2 916 418,00
Avdrag på utlånte egne midler	749 330,00	Utlån næring	800 034,52
Avdrag på næringsutlån	1 509 551,00	Oppskrivning utlån	27 141,86
Avskrivning sosial utlån	0,00	Avdrag på eksterne lån	111 796 040,00
Bruk av midler fra eksterne lån	269 876 651,91	UB Pensjonsmidler (netto)	190 881 929,00
UB Pensjonsforpliktelse (netto)	120 692 899,00	Reversing nedskrivning av fast ei	0,00
		Aga netto pensjonsmidler/forplik	0,00
Estimatawik pensjonforpliktelse	-4 119 450,00	Reversing nedskrivning av utstyr,	0,00
31.12.2023 Balanse Kapitalkonto	1 412 095 568,39	31.12.2023 Balanse (underskudd i kapital)	0
Avstemming	1 412 095 568,39		
Differanse	0,00		

NOTE nr. 3: Vesentlige endringer i regnskapsprinsipp

Det har ikke vært vesentlige endringer i regnskapsprinsipper i løpet av året.

Lovtekst:

§ 5-10. Faste noteopplysninger om arbeidskapitalen, kapitalkonto og endringer i regnskapsprinsipp

- c) Det skal opplyses om vesentlige endringer i regnskapsprinsipp. Det skal også opplyses om vesentlige endringer i regnskapsestimater og om vesentlige korrigeringer av tidligere års feil.

Virkning av endringer i regnskapsprinsipp føres mot egne egenkapitalkontoer for endring av regnskapsprinsipp. Positiv saldo på disse kontoene kan ikke disponeres og negativ saldo skal ikke dekkes inn.

Vesentlige endringer i regnskapsprinsipp i årets regnskap

Endringer i regnskapsprinsipper gjort i år:	Utgift	Inntekt
Sum endringer i regnskapsprinsipp i år	0	0

Korrigerende av tidligere års feil

Korrigerende av tidligere års feil	Utgift	Inntekt
Korrigerende av tidligere års feil	0	-

NOTE nr. 4: Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er anskaffelser av eiendeler som er bokført i investeringsregnskapet.

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11, a)

Anleggsmiddelgrupper, maksimum levetid

Bokførte verdier	05 ÅR	6 ÅR	10 ÅR	20 ÅR	40 ÅR	50 ÅR	00 ÅR	Sum
Bokført verdi 01.01.23	21 716 713	829 717	58 597 092	183 072 487	2 630 365 589	519 453 020	259 679 554	3 673 714 172
Tilgang i året	14 776 174	5 187 772	10 987 294	435 909	258 293 177	5 636 976	0	295 317 302
Avgang i året	-346 880		0	0	0	0	0	-346 880
Delsalg i året	0		0	0	0	0	-167 361	-167 361
Årets ordinære avskrivninger	-7 733 598	-138 286	-9 360 158	-12 766 834	-85 308 800	-15 040 551	0	-130 348 227
Årets nedskrivninger	0		0	0	-2 281 593	0	0	-2 281 593
Årets reverserte nedskrivninger	0		0	0	0	0	0	0
Bokført verdi 31.12.20	28 412 409	5 879 203	60 224 228	170 741 562	2 801 068 373	510 049 445	259 512 193	3 835 887 413

Anleggsmidler som har begrenset utnyttbar levetid, avskrives over den utnyttbare levetiden til anleggsmidlet.

Avskrivningsperioden kan likevel ikke være lengre enn

- 5 år for IKT-utstyr, kontormaskiner, og lignende
- 10 år for inventar og innredning, større utstyr, verktøy og maskiner, kjøretøy, og lignende
- 15 år for programvare
- 20 år for brannbiler og andre større nyttekjøretøy, større anleggsmaskiner, båter og ferger, og lignende
- 40 år for barnehagelokaler, skolelokaler, idrettshaller og idrettsanlegg, boliger og lokaler til bofellesskap, vegger og parkeringsplasser, terminalbygninger, kaier og kaianlegg, forbrenningsanlegg, renseanlegg, pumpestasjoner, høydebasseng og ledningsnett, og lignende
- 50 år for administrasjonslokaler, institusjonslokaler, kulturbygg, lagerbygg, brannstasjoner, og lignende.

Avskrivningene skal være lineære, hvis ikke noe annet følger av god kommunal regnskapsskikk.

Avskrivningene skal starte senest året etter at anleggsmidlet er anskaffet.

NOTE nr. 5: Aksjer og andeler (finansielle anleggsmidler)

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11, b)

Selskapets navn	Org.nr.	Eierandel %	Vesentlig endringer i eierandel	Vesentlig nedskrivning / uttreden	Reversering nedskrivning	Bokført verdi 31.12
Selskapsform: IKS						
Nord- Jarlsberg Avfallsselskap IKS	851 224 882	29,00 %				580 000
IKA Kongsberg- Int.k. arkiv for Buskerud, Vestfold og Telemark IKS.	971 309 040	4,39 %				1
Vestfold Vann IKS	962 351 409	5,74 %				1
Vestfold Interkommunale brannvesen IKS (ViB)	982 847 796	18,10 %				3 351 001
Vestfoldmuseene IKS	993 871 184	4,50 %				1
Sør-Øst 110 IKS (via ViB)	987 066 857	3,55 %				20 800
Vestfold og Telemark Revisjon IKS	923 822 410	4,31 %				1
Vestfold, Telemark og Agder Kontrollutvalgssekretariat IKS	987 993 766	2,30 %				
Blindevannverket Interkommunale Selskap BIKS	978 609 562	50,00 %				
Selskapsform AS						
Vestfold Avfall og Ressurs AS	979 281 536	6,23 %				25 000
Empus As (<i>Veksthuset Kreativ Kompetanse AS</i>)	993 735 817	100,00 %				100 000
Greve Biogass AS	912 716 635	6,30 %				6 454 740
- Herunder, Den Magiske Fabrikken AS	926 389 998	4,16 %				
Sirkulær Bestiller AS	924 332 050	2,87 %				8 900
Revetal Arbeid og Kompetanse AS	951 559 458	33,33 %				50 000
Gigafib Holding AS	985 615 691	6,93 %				13 950 284
Enter Kompetanse AS	912 939 626	1,02 %				8 000
Sande Vannverk AS 36 aksjer a 250	925 574 686	27,69 %				9 000
Holmestrand kulturfestival AS	983 204 007		<i>Konkursbehandling</i>	44 000		-
Øvrige						
Biblioteksentralen SA	910 568 183					1
Boligbyggelaget USBL	947 548 719					300
KLP Egenkapitalinnskudd	938 708 606					68 010 828

NOTE nr. 6: Utlån (finansielle anleggsmidler)

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11, c)

Låntaker	Utlån (beløp)	Finansiert med egne midler	Finansiert med lån	Vesentlig tap
Utlån Gigafib Holding AS	800 035	800 035		
Utlån Småbåthavna DA	44 959 800		44 959 800	
Utlån Montessori skole og barnehage	6 319 432		6 319 432	
Utlån Menighetscenter Sande	956 250	956 250		
Utlån Sande golfklubb	2 558 744	2 558 744		
Utlån private (sosiallån)	700 859	700 859		
Utlån private (sosiallån) fra Sande	63 385	63 385		
Utlån Startlån (Husbanken)	417 157 844		417 157 844	
Gullhaug IL (moms.komp.)	2 285 418	2 285 418		
Høgås alpiner (spillemidler)	150 000	150 000		
Høgås alpiner (moms.komp)	481 000	481 000		

NOTE nr. 7: Markedsbaserte finansielle omløpsmidler

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11, d)

Forvaltning av kortsiktig likviditet.

Midlene er plassert i bank og pengemarked / obligasjonsfond.

Kortsiktig likviditet

Kortsiktig likviditet	31.12.2021	31.12.2022	31.03.2023	31.08.2023	31.12.2023
Totalt bank	312 312	282 059	311 478	313 916	247 955
Skattetrekk	37 757	39 745	47 200	52 088	42 187
Biks	1 416	1 835	3 405	3 558	2 117
To månedslønner	160 000	176 000	180 000	190 000	200 000
Overskuddslikviditet	113 139	64 479	80 873	68 270	3 650
Rente i bank	1,29 %	3,65 %	4,00 %	5,05 %	5,05 %

Midler plassert i bank har gitt bra avkastning på grunn av økning i rentenivå.

Likviditetsportefølje

Likviditetsportefølje	31.12.2021	31.12.2022	31.03.2023	31.08.2023	31.12.2023
Likviditet / Bank	19 389	17 872	18 326	18 145	18 517
Obligasjonsfond kred.risiko 1 og 2	168 037	164 292	164 901	163 199	170 724
Utenlandske obligasjoner					
Sum	187 426	182 164	183 227	181 343	189 240
Avkastning pr. periode		3 991	1 063	-1 883	7 897
Avkastning år	-39	-5 262			7 077
Avkastning % år.	-0,02 %	-2,81 %	0,58 %	-0,45 %	3,88 %

Likviditetsporteføljen har utviklet seg positivt i 2023 med en avkastning på 7,077 mill. kr.

Forvaltning av midler med lang tidshorisont (kraftfondet)

Kraftfondet er fordelt mellom to forvaltere. Samlet oversikt nedenfor.

Kraftfondet	31.12.2021	31.12.2022	31.03.2023	31.08.2023	31.12.2023	Allokering
Likviditet / bank	79 466	36 163	36 295	36 639	33 824	8 %
Obligasjoner høy kredittverdighet	147 556	217 289	218 914	223 353	217 679	54 %
Utenlandske obligasjoner	57 038	-				0 %
Obligasjoner globale høyrente	-	3 036	3 117	4 989	5 108	1 %
Aksjer Norge	37 641	16 305	20 226	19 664	23 757	6 %
Aksjer Globale	59 284	91 209	100 940	103 022	53 353	13 %
Aksjer Globale valutaskret					68 456	17 %
Sum	380 985	364 002	379 492	387 665	402 179	100 %
Avkastning pr. periode		6 591	15 490	8 173	14 513	
Avkastning år	17 441	-16 983			38 176	
Avkastning % år.	4,80 %	-4,46 %	4,26 %	6,50 %	10,49 %	

Kraftfondet har også utviklet seg positivt i løpet av 2023 med en avkastning på 38,176 mill. kr.

Strategi for aktivaallokering i henhold til finansreglement vedtatt 2023;

Aktivaallokering i finansreglement	Minimum	Strategi	Maksimum	Allokering
Renteinstrumenter	45	65	85	63 %
* Likviditet / bank	0	10	20	8 %
* Norske/nordiske obligasjoner	45	55	65	54 %
* Globale obligasjoner	0	0	0	1 %
Egenkapitalinstrumenter	20	35	55	36 %
* Norske aksjefond	0	5	15	6 %
* Globale aksjefond	20	30	40	30 %

Midlene er plassert i henhold til finansreglement når det gjelder fordeling mellom renteinstrumenter og egenkapitalinstrumenter.

Samlet avkastning på finansplasseringer;

Samlet avkastning finansplasseringer	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2023	Avkastning 2023	Prosent
Likviditets fondet	187 426	182 164	189 240	7 077	3,88 %
Kraftfondet;					
Industrifinans	225 209	210 645	232 045	21 400	10,16 %
Storebrand	155 776	153 357	170 133	16 776	10,94 %
Summert kraftfondet	380 985	364 002	402 179	38 176	10,49 %
Summert likviditets fond og kraftfond	568 411	546 166	591 411	45 245	8,29 %

NOTE nr. 8: Sikring av finansielle eiendeler og forpliktelser

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11, e)

Gjeldende sikringer på lån med flytende rente - rentebytteavtale mot fast rente pr. 31.12.

Sikring av lån	Kontrakt	Formål med sikringen	Betaler fastrente	Sikringens utløp	Mottar	Sikret beløp	Mottatt rente	Påløpte renter
Rentebytteavtale	Kontrakt 2019060503675	Langsiktig gjeld sikret med fast rente	1,69 %	07.06.2024	3 M nibor	100 000 000	-2 187 514	-119 097
Rentebytteavtale	Kontrakt 2020050503353	Langsiktig gjeld sikret med fast rente	0,83 %	24.06.2030	3 M nibor	100 000 000	-3 100 986	-65 750
	Sum		0,00			200 000 000	-5 288 500	-184 847

Sikringer som andel av total gjeld skal ikke utgjøre mer enn 15 % av låneporteføljen;

Sikret beløp	200 000 000
Total gjeld	3 095 361 256
Andel av total gjeld	6 %

NOTE nr. 9: Lån

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-12, a)

Eksterne lån	Bokført verdi 31.12.22	Avdrag 2023	Refinansiert lån	Refinansiering	Ordinært låneopptak	Bokført verdi 31.12.23	Løpetid	Rente
Lån til egne investeringer	-2 413 220 105	91 492 615	74 614 950	-74 614 950	-228 762 800	-2 550 490 290	20-40 år	5,2-5,5%
Lån til andres investeringer	-45 709 130	1 498 660				-44 210 470		
Lån til innfrielse av kausjoner								
Lån til videre utlån (startlån)	-449 465 261	18 804 765	299 990 915	-299 990 915	-70 000 000	-500 660 496	20-30 år	4,23 %
Finansielle leieavtaler								
Derivater, note 8								
Sum Lånegjeld	-2 908 394 496	111 796 040		-374 605 865	-298 762 800	-3 095 361 256		

* Lån som forfaller og må refinansieres i det året regnskapet legges fram.

Sertifikatlån DnB			Forfall	mars 2024	Rulleringsavtale	
Sertifikatlån DnB		-240 000 000		Forfall	februar 2024	Rulleringsavtale

Minimum 30 % av låneporteføljen skal være sikret med fast rente;

Lån sikret med fast rente (hele tusen)	31.12.2022	31.12.2023
Lån til egne investeringer	-2 413 220	-2 550 490
Andel var	29 %	30 %
Herav var lånegjeld	-704 418	-764 564
Netto egne lån	-1 708 802	-1 785 926
Lån med fast rente, inkludert derivater	-668 636	-539 808
Rentesikret gjeld, andel	39 %	30 %

Rentesikret gjeld er beregnet til å utgjøre 30 % pr. 31.12.2023, redusert fra 39 % 2022 på grunn av utløp av fastrenteutlånsavtaler. Nytt lån i 2024 tas opp til fastrente for å være innenfor finansreglementet.

I denne beregningen er det ikke hensyntatt rentekompensasjonsordninger fra Husbanken og gjeld tatt opp i forbindelse med heis i fjell og videregående skole.

NOTE nr. 10: Avdrag på lån

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-12, b)

Avdrag på lån til videre utlån og forskutteringer

Mottatte avdrag på videreutlån og refusjoner av gitte forskutteringer finansiert med lån kan bare finansiere avdrag på lån eller nye utlån, jf KL 14-17, 2. ledd. Dersom slike mottatte avdrag benyttes til å betale avdrag på lån etter KL § 14-15 første og andre ledd og § 14-16, skal dette ikke redusere minimumsavdraget, jf KL § 14-18 tredje ledd.

	2023
Mottatte avdrag på startlån	-40 252 056
Utgiftsførte avdrag i investeringsregnskapet	18 804 765
Avsetning til/bruk av avdragsfond	5 632 986
Saldo avdragsfond 31.12.	26 720 460

Avdrag på lån til investeringer i varige driftsmidler

Kommunen skal betale årlige avdrag som samlet skal være minst lik størrelsen på

Beregningen gjøres ved hjelp av følgende formel:

$$\frac{\text{Sum årets avskrivninger} \times \text{Lånegjeld pr. 1/1 i regnskapsåret}}{\text{Bokførte avskrivbare anleggsmidler pr. 1/1 i regnskapsåret}} = \text{Minimumsavdrag}$$

Beregning min.avdrag			IB 2023
AM uten tomter			3 414 034 618
Lånegjeld inklusiv lån til videre utlån			2 908 394 496
Minus rest lån til videre utlån;			
<i>Ubrukte lån til videre utlån (memoriakonti)</i>			37 619 878
<i>Fordringer videre utlån (anleggsfordringer)</i>			453 344 960
<i>Ubrukte mottatte avdrag på videreutlån (bundet fond)</i>			21 087 474
Rest lån til videre utlån			512 052 312
Lånegjeld beregningsgrunnlag			2 396 342 184
Avskrivning året			130 348 227
Beregnet min.avdrag etter kommuneloven § 14-18, 1. ledd			91 492 615
Avdrag budsjettet			87 500 000
Betalte avdrag			91 492 615
Differanse			0

Det er betalt inn tilstrekkelig avdrag for å tilfredsstille kravet om minimum avdrag som er beregnet ovenfor.

NOTE nr. 11: Pensjon

Generelt om pensjonsordningene i kommunen

Kommunen har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) som sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte.

Pensjonsordningen omfatter alders-, uføre-, ektefelle-, barnepensjon samt AFP/tidligpensjon og sikrer alders- og uførepensjon med samlet pensjonsnivå på 66% sammen med folketrygden. Pensjonene samordnes med utbetaling fra NAV.

Premiefond

Premiefondet er et fond for tilbakeført premie og overskudd. Eventuelle midler på premiefondet kan bare brukes til fremtidig premiebetaling. Premiefondet fremgår ikke av kommuneregnskapet, men bruk av fondet reduserer faktisk betalte pensjonspremier.

Premiefond	2023	2022
Innestående på premiefond 01.01.	18 168 224	41 971 259
Tilført premiefondet i løpet av året	11 987 657	41 921 313
Bruk av premiefondet i løpet av året	-27 778 965	-65 724 351
Innestående på premiefond 31.12.	2 376 916	18 168 221

Regnskapsføring av pensjon

Etter § 3-5 og § 3-6 i årsregnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadene beregnes på en annen måte enn pensjonspremien som betales til pensjonsordningen, og det vil derfor normalt være forskjell mellom disse to størrelsene. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet. Premieavviket tilbakeføres igjen neste år/med 1/7 per år for premieavvik oppstått i 2014 eller senere, med 1/10 per år for premieavvik oppstått fra 2011 til 2013 og med 1/15 per år for premieavvik oppstått fra 2002 til 2010.

Dersom kommunen har endret amortiseringsperiode i regnskapsåret, skal virkningen av denne endringen opplyses om dersom den er vesentlig for å vurdere økonomisk utvikling og stilling.

Regnskapsføringen av pensjon innebærer et unntak fra de grunnleggende prinsippene for kommuneregnskapet om at alle kjente utgifter og inntekter i året skal tas med i årsregnskapet for vedkommende år (kl § 14-6, 2. ledd nr c).

Bestemmelsene innbærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Økonomiske forutsetninger for beregning av pensjonskostnadene

Økonomiske forutsetninger for beregning av pensjonskostnaden	KLP	SPK
Diskonteringsrente	3,50 %	3,50 %
Lønnsvekst	2,48 %	2,48 %
G-regulering	2,48 %	2,48 %
Pensjonsregulering	1,71 %	
Forventet avkastning	4,00 %	3,50 %
Amortiseringstid	7	7

Spesifikasjon av samlet pensjonskostnad og premieavvik

Pensjonskostnad og premieavvik		2023	2022
	Årets pensjonsopptjening, nåverdi	108 334 096	102 870 094
	Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	80 349 305	65 557 767
	Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-86 318 362	-71 261 632
	Administrasjonskostnad	5 384 680	4 967 326
A	Beregnet netto pensjonskostnad (inkl. adm.)	107 749 719	102 133 555
B	Forfalt pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	237 001 175	120 246 613
C	Årets premieavvik (B-A)	129 251 456	18 113 058

Pensjonsutgifter i drifts- og investeringsregnskapet		2023	2022
B	Forfalt pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	237 001 175	120 246 613
C	Årets premieavvik	-129 251 456	-18 113 058
D	Amortisering av tidligere års premieavvik	15 520 701	16 639 285
E	Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering (SUM B:	123 270 420	118 772 840
G	Pensjonstrekk ansatte	20 055 924	18 280 684
	Årets regnskapsførte pensjonsutgift (F-G)	103 214 496	100 492 156

Akkumulert premieavvik		2023	2022
	Sum gjenstående premieavvik tidligere år (pr. 01.01.)	68 004 753	66 530 981
	Årets premieavvik	129 251 456	18 113 058
	Sum amortisert premieavvik dette året	-15 520 701	-16 639 285
	Akkumulert premieavvik pr. 31.12	181 735 508	68 004 754
	Arbeidsgiveravgift av akkumulert premieavvik	25 624 707	9 588 670
	Sum akkumulert premieavvik inkl. arb.g.avgift	207 360 215	77 593 424

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser		2023	2022
Brutto pensjonsforpliktelse pr. 01.01.		2 221 929 255	2 078 858 149
Estimataavvik (ført direkte mot egenkapitalen)		27 823 882	62 277 099
Virkning av planendringer (ført direkte mot egenkapitalen)		0	0
Årets pensjonsopptjening		108 334 096	102 870 094
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse		80 349 305	65 557 767
Utbetalinger		-95 814 384	-87 633 854
Brutto pensjonsforpliktelse pr. 31.12.		2 342 622 154	2 221 929 255
Brutto pensjonsmidler pr. 01.01.		2 134 254 473	2 034 394 867
Estimataavvik (ført direkte mot egenkapitalen)		-31 238 543	952 541
Virkningen av planendringer (ført direkte mot egenkapitalen)		0	0
Innbetalt pensjonspremie (inkl. adm.)		237 001 175	120 246 613
Administrasjonskostnad/rentegaranti		-5 384 680	-4 967 326
Utbetalinger		-95 814 384	-87 633 854
Forventet avkastning		86 318 362	71 261 632
Brutto pensjonsmidler pr. 31.12.		2 325 136 403	2 134 254 473
Netto pensjonsforpliktelse pr. 31.12.		17 485 751	87 674 782
	Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse	2 465 491	12 362 144

Netto pensjonsforpliktelse per ordning 31.12.2023	KLP felles	KLP sykepl.	KLP folkev.	SPK	SUM
Brutto pensjonsforpliktelse	-1 887 255 369	-263 457 632	-13 459 159	-178 449 994	-2 342 622 154
Brutto pensjonsmidler	1 892 632 228	293 259 304	19 253 646	119 991 224	2 325 136 402
Netto pensjonsforpliktelse (+)/netto pensjonsmidler (-)	5 376 859	29 801 672	5 794 487	-58 458 770	-17 485 752
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse	758 137	4 202 036	817 023	-8 242 687	-2 465 491
Sum bokført netto pensjonsforpliktelse	6 134 996	34 003 708	6 611 510	-66 701 457	-19 951 243

NB! Det avsettes kun arbeidsgiveravgift for pensjonsordningene med netto underdekning, dvs. at pensjonsforpliktelsene overstiger pensjonsmidlene.

NOTE nr. 12: Garantier gitt av kommunen

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-12, d)

Garantien er stilt for	Formål	Type garanti	Vedtatt garantiramme (ekskl. tillegg)	Saldo 31.12	Forventet låneopptak (utover saldo)	Tillegg for renter og omkostn. ol.	Godkjenning	Utløper
Stiftelser, borettslag, foreninger								
Holmestrand boligstiftelse Rove-11442815 Husba		Simpel	36 250 000	8 613 478		Ja	Statsforvalter	
Eidsfoss Musikkforening - DNB		Simpel	300 000	182 274		Ja	Kommestyret	14.05.2030
Private barnehager/andelsbarnehager								
Eikelund Barnehage BA - 11498055 Husbanken		Simpel	8 661 500	3 728 145		Ja	Statsforvalter	
Galleberg Barnehage SA 11493135 Husbanken		Simpel	11 100 000	1 781 201		Ja	Statsforvalter	01.02.2034
Med hjemmel i sosiallovgivningen								
NAV		Selvskyldner		10 000 000			Kommestyret	
Garantier kommunale regnskapsenheter og foretak KF								
Vestfold Vann IKS (andel 5,74)		Simpel		57 357 063			Statsforvalter	
Vestfold Interk. Brannvesen 8317 59 04118 - KLP		Simpel	4 980 000	776 880		Ja	Statsforvalter	25.11.2036
Vestfold Interk. Brannvesen 8317 52 24729 - KLP		Simpel	47 500 000	5 169 931		Ja	Statsforvalter	18.10.2046
Arkiv Buskerud, IKA Kongsberg (4,39%)		Simpel		5 267 556			Statsforvalter	
Holmestrand Kirkelige fellesråd, 8317 50 95562 K		Simpel	4 485 000	2 197 000		Ja	Statsforvalter	30.06.2036
Sum garantier/lån ved kausjon			113 276 500	95 073 528				

NOTE nr. 13: Vesentlige bundne fond

Oversikten nedenfor viser de største bundne fondene til drifts- og investeringstiltak.

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-13, a)

Bunde fond - formål	Bokført verdi 01.01	Avsetning	Bruk	Bokført verdi 31.12.
Bundne driftsfond - større fond				
Frivilling vern k.skog Holmestrand KS-NH-109/20	-7 526 255		-	-7 526 255
Heis i Fjell	-4 712 916		-	-4 712 916
Barneverntjenesten, EM Flyktninger	3 751 573		117 044	3 868 617
Opplæring barn og unge som søker opphold	-	-1 527 068		-1 527 068
Tilskudd Etablering og Tilpasning NAV Husb	-3 357 409		332 046	-3 025 363
Barnevern	-3 297 986		-	-3 297 986
ALIS avtaler almennlege i spesialisering D80	-2 913 813			-2 913 813
Vannområde Breiangen Vest VO Sande	-799 865	-511 080		-1 310 945
Vestbo	-1 857 998		1 535 626	-322 372
DKS Den Kulturelle Skolesekken	-1 318 735			-1 318 735
Norskopplæring Flyktninger / Asylsøkere	-1 285 717	-1 306 760		-2 592 477
Desentralisert komp.heving (skole) D80229	-1 228 861	-	113 447	-1 115 414
Tap Husbank	-1 187 397	-	-	-1 187 397
Kompetanseløftet HSO D80011, D30002	-1 182 606		1 137 014	-45 591
Holmestrand Havn	-1 178 558		106 417	-1 072 141
Kompetanseløft inkluderende oppvekst D800	-1 059 891			-1 059 891
Skjærgårdstjenesten	-1 034 409	-157 598		-1 192 007
Kommunalt rusarbeid ungdomsteam D80267	-	-2 140 359		-2 140 359
Fremtidig deponiforpliktelse - etterdrift Sande	-1 751 009			-1 751 009
Øvrige driftsfond (de som er under 1 mill. kr)	-30 236 847		717 927	-29 518 920
Gavefond - samlet	-1 949 711		177 576	-1 772 136
Selvkostfond - samlet	-11 896 072		650 563	-11 245 509
Sum	-76 024 482	-5 642 865	4 887 660	-76 779 687
Bundne investeringsfond				
Startlån Ekstraord. innbet.	-21 087 474	-5 632 986		-26 720 460
Tilfluktsrom H.str.190007	-771 682	-35 419		-807 101
Backe Gabrielsens Plass	-573 473		573 473	-
Infrastrukturbidrag Sande sentrum	-6 691 280			-6 691 280
Infrastrukturbidrag Nordre Jarlsberg Br. (NJB)	-2 593 360	-4 011 930		-6 605 290
Andre bundne investeringsfond	-231 320			-231 320
Sum	-31 948 589	-9 680 335	573 473	-41 055 451

Årsak til at det ikke har vært brukt av fondet i regnskapsåret:

Frivillig vern kommuneskog. KS 109/20. Erstatningsbeløpet fra staten er vedtatt avsatt fond. Bruk avgjøres av kommunestyre.

Heis i Fjell. Innbetaling fra VFK satt av 2,4 mill. i 2015 og 2016. Spart. Kan vurderes brukt til drift av heis.

Barnevern EM flyktninger. Utgifter til EM barna tas av dette. Ikke vært behov enda men på sikt.

Barnevern, fond er knyttet til stillinger. Planlagt bruk i 2024-2025 til prosjektstillinger.

Alis, plan for bruk er å dekke kostnader til kommuneoverlegearbeid i forbindelse med kommunens rolle som utdanningsvirksomhet.

Norskopplæring flytninger og asylmottak. Refusjon for igangsatt undervisning harmonerer ikke med budsjettår.

Desentralisert kompetanseheving skole D80229, er fortsatt et aktivt prosjekt.

Husbanken, avsatt til tap på startlån. Det har ikke blitt bokført tap på startlån. Noen saker på inkasso og overvåkning.

Fremtidig deponiforpliktelse - Sande. Er satt av til eventuelle fremtidige kostnader med etterdrift av deponiet.

NOTE nr. 14: Gebyrfinansierte selvkosttjenester

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-13, b)

Holmestrand kommune har utarbeidet etterkalkyler for gebyrfinansierte selvkosttjenester i henhold til "Forskrift om beregning av selvkost".

Hva er selvkost:

Selvkost innebærer at kommunens kostnader med å frembringe tjenestene skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. For å kontrollere at dette ikke skjer må kommunen hvert år utarbeide en selvkostkalkyle som viser selvkostregnskapet for det enkelte gebyrområdet. Selvkostkalkylen avviker fra kommunens ordinære driftsregnskap på enkelte områder og de to regnskapene vil, som oppstillingen under viser, ikke være direkte sammenlignbare.

Elementene i en selvkostkalkyle:

Samlet selvkost:

+ Direkte driftsutgifter
- Andre inntekter enn gebyrinntekter
+ Indirekte driftsutgifter (adm. utgifter)
+ Kalkulatorisk rentekostnad
+ Kalkulatorisk avskrivningskostnad
= Gebyrgrunnlag
- Gebyrinntekter
= Selvkostresultat*

Driftsregnskapet:

+ Direkte driftsutgifter
- Andre inntekter enn gebyrinntekter
Postene finnes bare i selvkostkalkylen og utgjør bl.a. selvkostområdenes bidrag til kommunekassens rente- og avdragsutgifter. Postene skal ikke føres i driftsregnskapet.
= Resultat for gebyrinntekter
- Gebyrinntekter
= Driftsresultat (alltid større enn selvkostresultat)

* Selvkostresultatet føres mot selvkostfond og/eller memoriakonti i balanseregnskapet.

I selvkostkalkylen inngår regnskapsmessige driftsinntekter, driftsutgifter eksklusiv regnskapsmessige avskrivninger, kalkulatoriske avskrivninger og rentekostnader, samt indirekte driftsutgifter (administrasjonsutgifter).

Kalkulatoriske kapitalkostnader

Ved beregning av kalkulatoriske kapitalkostnader (avskrivninger og renter) skal fremmedfinansiering trekkes ut av beregningsgrunnlaget. Kalkulatorisk rentekostnad inngår ikke i kommunens driftsregnskap, men representerer en alternativ avkastning som kommunen går glipp av ved at kapital er bundet i anleggsmidler. Den kalkulatoriske rentekostnaden beregnes med utgangspunkt i anleggsmidlenes restavskrivningsverdi og en kalkylerente. Kalkylerenten er årsgjennomsnittet av 5-årig swap-rente + 1/2 %-poeng. I 2023 var denne lik 4,296 %.

Indirekte driftsutgifter og håndtering av over- og underskudd:

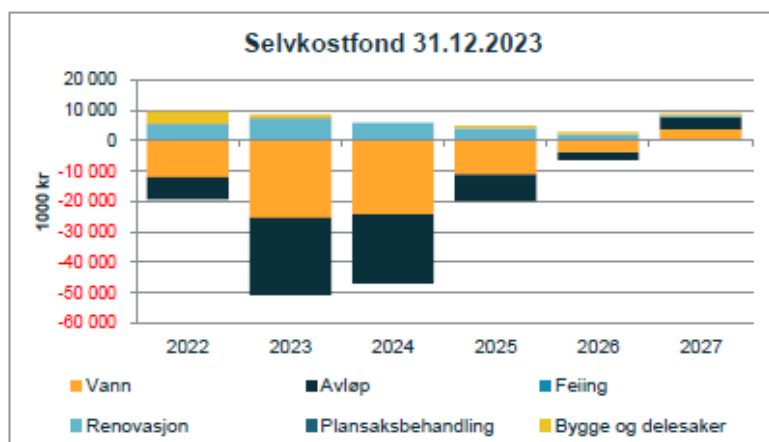
Selvkostforskriften fastsetter regler for henføring av relevante administrasjonsutgifter som kan inngå i gebyrgrunnlaget. Videre er det bestemt at eventuelle overskudd skal avsettes til bundne selvkostfond. Et overskudd fra et enkelt år skal tilbakeføres til brukerne i form av lavere gebyrer i løpet av en femårsperiode. En generasjon brukere skal ikke subsidiere neste generasjon, eller omvendt. Kostnadene ved tjenestene som ytes i dag skal dekkes av de brukerne som drar nytte av tjenesten. Dette innebærer at dersom kommunen har overskudd som er eldre enn fire år, må dette i sin helhet gå til reduksjon av gebyrene det kommende budsjettåret. Eksempelvis må et overskudd som stammer fra 2023 i sin helhet være disponert innen 2028..

Krav om utarbeidelse av kalkyler:

I tillegg til å utarbeide en etterkalkyle for hver betalingstjeneste må kommunen utarbeide forkalkyler i forkant av budsjettåret for å estimere drifts- og kapitalkostnader for neste økonomiplanperiode. Det er disse forkalkylerne som gir grunnlaget for gebyrsatsene. Generelt har kommunen som målsetning at de kommunale gebyrene svinger minst mulig, men en rekke faktorer er usikre ved tidspunkt for budsjettering av gebyrsatsene, herunder fremtidig kalkylerente, utvikling i brukerantall og saksmengde. Resultatet for 2023 var ikke kjent ved budsjettarbeidet i fjor høst. Dette forklarer avvik mellom prognosene i høst og nå ved etterkalkyle.

Selvkostfond pr. 31.12.2023

Samlet etterkalkyle for 2023

Underskudd på Vann og Avløp til sammen utgjør nå i overkant av 50 mill. som ikke er dekket gjennom gebyrene. Det har altså økt med 31 mill. fra 2022 da fremført underskudd var 19. mill. kroner.

Økningen i underskudd på VA kan delvis forklares med bl.a. verbalvedtak i sak 214/22 om utførelse av gebyrene og valgt scenario med 4 mill. subsidiering i 3 år. Scenarioet viste en prognose på fremført underskudd på 32 mill. kroner, mens resultatet i 2023 har blitt et fremført underskudd på 50 mill. kroner på VA isolert sett. Det vil si ganske stort avvik med hva man forventet.

Etterkalkylene for 2023 er basert på regnskap datert 9. februar 2024.

Etterkalkyle selvkost 2023	Vann	Avløp	Feiling	Renovasjon	Totalt
Direkte driftsutgifter	41 723 398	45 378 212	4 317 552	36 156 951	127 576 113
Avskrivningskostnad	11 245 595	20 572 299	0	95 480	31 913 374
Kalkulatorisk rente (4,3 %)	16 168 571	23 694 495	0	194 836	40 057 901
Indirekte driftsutgifter (netto)	470 688	817 797	940	14 675	1 304 099
Sjablongmessig indir. kap.kostnad (5 % av ind.dr.kostn.)	23 534	40 890	47	734	65 205
Driftskostnader	69 631 786	90 503 693	4 318 539	36 462 675	200 916 693
- Øvrige driftsinntekter	-2 478 502	-2 583 708	0	0	-5 062 210
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	67 153 284	87 919 985	4 318 539	36 462 675	195 854 483
Gebyrinntekter	54 599 420	70 649 660	4 344 713	37 931 140	167 524 933
Selvkostresultat (Gebyrinntekter - gebyrgrunnlag)	-12 553 864	-17 270 325	26 174	1 468 465	-28 329 550
Finansiell dekningsgrad i %	81 %	80 %	101 %	104 %	86 %

Selvkostfond 01.01	-11 969 562	-7 417 927	156 827	5 508 884	-13 721 778
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-12 553 864	-17 270 325	26 174	1 468 465	-28 329 550
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	-783 869	-689 641	7 300	268 204	-1 198 006
Selvkostfond 31.12	-25 307 296	-25 377 892	190 301	7 245 553	-43 249 334

Etterkalkyle selvkost 2023	Plansaksbehandling	Bygge og delesaker	Oppmåling	Eierseksjoner	Totalt
Direkte driftsutgifter	2 736 972	15 682 232	3 250 473	750 910	22 420 587
Avskrivningskostnad	0	403 233	25 833	0	429 066
Kalkulatorisk rente (4,3 %)	0	186 299	7 214	0	193 513
Indirekte driftsutgifter (netto)	37 991	125 814	22 722	8 278	194 805
Sjablongmessig indir. kap.kostnad (5 % av ind.dr.kostn.)	1 900	6 291	1 136	414	9 740
Driftskostnader	2 776 862	16 403 870	3 307 378	759 602	23 247 711
+/- Korrigering av tidligere års feil i kalkyle	0	1 705 819	0	0	1 705 819
+ Tilskudd/subsidiering	873 636	0	0	158 412	1 032 048
- Øvrige driftsinntekter	-81 928	-736 832	0	0	-818 760
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	2 694 934	13 961 219	3 307 378	759 602	20 723 132
Gebyrinntekter	1 821 298	11 094 304	3 542 463	601 190	17 059 254
Selvkostresultat (Gebyrinntekter - gebyrgrunnlag)	-873 636	-2 866 915	235 084	-158 412	-3 663 878
Finansiell dekningsgrad i %	68 %				82 %

Selvkostfond 01.01	0	3 899 336	2 331 026	0	6 230 361
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	0	-2 866 915	235 084	0	-2 631 830
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	0	105 934	105 190	0	211 125
Selvkostfond 31.12	0	1 138 355	2 671 300	0	3 809 656

NOTE nr. 15: Salg av aksjer (finansielle anleggsmidler)

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-13, c)

Salg av aksjer klassifisert som finansielle anleggsmidler	Andel ført i driftsregnskapet (opptjente resultater)	Andel ført i investeringsregnskapet (utdeling av innskutt kapital)
Sum		

Det er ikke solgt aksjer i 2023.

NOTE nr. 16: Ytelser til ledende personer

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-13, d)

Lovtekst:

d) Det skal opplyses om ytelser til ledende personer i virksomheten.

	Brutto lønn	Fast godtgjørelse	Bonus	Eventuelt annen tilleggsgodtgjørelse
Kommunedirektør	1 400 962	41 850		17 342
Ordfører - ny	275 317			5 715
Ordfører - avtroppende	889 755			26 242
Eventuelt andre				

NOTE nr. 17: Godtgjørelse til revisor

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-13, e)

Revisjonstjenester	Godtgjørelse
Revisjon	1 126 705
Sum	1 126 705

NOTE nr. 18: Andre noter

Budsjett og regnskapsforskriften, § 15-15 1. ledd første punktum

Lovtekst:

§ 5-15. Andre noteopplysninger i årsregnskapet og krav om nummerering av notene

Det skal også gis noteopplysninger om andre forhold hvis opplysningene ikke framgår av årsregnskapet for øvrig og er vesentlige for vurderingen av den økonomiske utviklingen og stillingen. Det skal også gis noteopplysninger om andre forhold når det følger av annen lov eller forskrift.

Usikre forpliktelser

Noteopplysninger om vesentlige usikre forpliktelser som ikke regnskapsføres bør inneholde en kort beskrivelse av forpliktelsen, et mulig anslag på virkning på resultat og balanse dersom forpliktelsen var blitt regnskapsført, antydning om usikkerhet i tidspunkt og beløp, og ev. mulighet for regress. Er ikke kjent med usikre forpliktelser som kan ha betydning for vurdering av årsregnskapet.

Hendelser etter balansedagen

Hvis kommunen etter balansedagen får informasjon om forhold som eksisterte på balansedagen, bør kommunen gi noteopplysninger om disse forholdene. Det samme gjelder for hendelser etter balansedagen som ikke medfører regnskapsmessige konsekvenser, men som er av en slik betydning at manglende informasjon om disse vil påvirke regnskapsbrukernes evne til å foreta korrekte vurderinger og beslutninger på bakgrunn av årsregnskapet. *

* Selvkostområde Vann:

Endelig avregning knyttet til selvkost fra Vestfold Vann IKS for 2023 blir ikke gjort før etter at årsregnskapet er godkjent av representantskapet. Normalt skjer dette i april/mai.

* Ressurskrevende tjenester:

Det er en viss usikkerhet knyttet til beregning for ressursinnsats tilknyttet tilskuddsordningen for ressurskrevende tjenester og om kommunens ressursinnsats er annerledes enn hva som ble lagt til grunn ved avsetningen for 2023. Det avsatte beløpet er foreløpig ikke revidert.

Krisesituasjonen i Ukraina:

Det er fortsatt usikkerhet i forhold til situasjonen i Ukraina med tanke på konsekvenser for Holmestrand.

Usikre forpliktelser / kan bli rettsvist:

Solsiden Holmestrand AS har sendt kommunen en faktura på ca 5,6 MNOK, som kommunen har nektet å betale da vi mener at kravet ikke er reelt. Kommer det en sak for tingretten, vil kravet være disse 5,6 MNOK med (antakelig) et rentetillegg fra juni 2022 og krav om saksomkostnader. Solsiden Holmestrand AS sendte høsten 2023 ut varsel om stevning. Kravet ble grundig avvist gjennom kommunens advokat i saken. Det har ikke skjedd noe etter dette, men inntil Solsiden enten aksepterer at de ikke har et krav mot kommunen eller det er klart at kravet er foreldet, vil det fortsatt være en risiko for at det kan komme en stevning.

Sentrumsskolen

Det er krav kommunen har fått fra hovedleverandøren i prosjektet som kommunen er uenig i.

Pågående rettsvister:

1. Tvist angående tvangsmulkt og krav om erstatning i byggesak - krav på inntil 6 MNOK pluss saksomkostnader.

Her er det en pågående tvist mellom tiltakshaver og kommunen. Kravet ble i tingretten økt til 5 MNOK. Kommunen vant saken i tingretten og fikk tilkjent saksomkostnader. Tiltakshaver har imidlertid anket avgjørelsen, og saken kommer opp for lagmannsretten i 2024.

2. Tvist etter husleieloven - Revåveien 60. Dom etter nyttår, kommunen vant, tilkjent saksomkostninger. Dommen er nå rettskraftig.

3. Tvist i forbindelse med båt i skjærgården, leveranse av MS Breiangen.

Partene har inngått forlik. Forliket går ut på at kommunen skal dekke deler av kostnadene med oppgradering av båten. Deler av dette er utbetalt i 2023 og resterende vil etter planen utbetales i 2024. Det vil bli søkt tilskudd til deler av utgiftene. Nettoutgift for kommunen vil bli innarbeidet hhv i årsregnskapet og første tertialrapport 2024.

4. Tvist knyttet til anleggsbidrag Bjerkøya (VA). Søksmål mot eiere av 13 hytter. Krav på totalt 0,86 mill. kr.

Kommunen tapte saken og ble idømt saksomkostnader. Dommen er rettskraftig.

Andre krav om tilbakebetaling anleggsbidrag, bl.a. Østsideveien, Solbakken / Vestsideveien. Blir behandlet i 2024. Opp til 5 mill. kroner.

NOTE nr. 19: Investeringer i varige driftsmidler

2023	Investeringer i varige driftsmidler	Regnskap i år	Revidert budsjett	Oppr. budsjett	Regnskap i fjor
	Summert	296 256 331	337 591 257	318 241 000	531 229 770
10	Strategi og samfunnsutvikling	6 951 798	10 571 233	13 100 000	26 377 822
I15001	IKT	14 198 069	21 446 883	11 100 000	4 702 033
I15002	Selvbetjening IKT	-	500 000	-	-
I15003	Infrastruktur barnehage IKT	162 340	425 885	-	674 115
I15004	Samhandlingsprosjekt IKT	117 862	500 000	-	-
I15010	Overføring av arkiv til Websak Sande	465 400	1 000 000	-	-
I15020	Deponering fjernarkiv gamle Sande	311 651	-	-	-
I15021	Deponering fjernarkiv gamle Holmestrand	1 504 959	-	-	-
I15022	Deponering fjernarkiv gamle Hof	134 015	-	-	-
I15023	PC til nytt kommunestyre og andre folkeve	-	500 000	500 000	-
I16000	Bytte trådløse sendere	-	1 176 859	-	323 141
I20020	Skatepark	-	-	-	1 162 500
I40006	Hof Flerbrukshus	-	-	-	19 808
I40150	Inventar og utstyr Hof flerbrukshus	89 848	-	-	70 201
20	Oppvekst	8 044 471	42 315 203	37 450 000	1 937 959
I20004	Inventar i skolene	423 282	500 000	500 000	-
I20008	Lekeapparater barnehagene	490 689	500 000	500 000	494 024
I20015	Sovebod Gullhaug barnehage	-	375 000	-	-
I20016	Stellerom Ekeberg skole	-	103 625	-	-
I20017	Biorama høytalere	300 000	150 000	-	-
I20018	Bandmidler ref. KS-sak 067/23	-	200 000	-	-
I20050	Lage overbygg/vognskjul Hof barnehage	664 195	1 000 000	1 000 000	-
I20051	Sette to vegger i klasserom Gjøklep ungdom	232 688	200 000	200 000	-
I20052	Oppgradering gymsalen Botne skole	-	2 000 000	2 000 000	-
I20054	Renovering kjøkken Hof skole SFO	874 402	750 000	750 000	-
I29300	Investering Holmestrand bibliotek Dr. Gra	-	108 092	-	-
I29302	Nytt felles biblioteksystem / meråpent bil	146 401	-	-	372 421
I40002	Gullhaughallen	479 362	29 627 319	-	372 681
I40004	Gullhaug barnehage	4 433 451	6 801 167	32 500 000	698 833

2023	Investeringer i varige driftsmidler	Regnskap i år	Revidert budsjett	Oppr. budsjett	Regnskap i fjor
30	Helse og velferd	11 509 304	32 048 698	11 820 000	9 717 071
I15015	IKT, infrastruktur og fiber i institusjon og o	385 641	3 000 000	-	-
I20053	Oppgradering brukerleilighet på virksomh	-	200 000	200 000	-
I30001	Velferdsteknologi	508 065	3 500 000	3 500 000	3 025 420
I30002	Inventar og utstyr helse og velferd	1 710 747	3 000 000	3 000 000	1 862 090
I30012	IKT utstyr HV	72 904	-	-	-
I30016	Hus 60 utbedringer (Revåveien 60)	372 423	428 698	-	4 571 303
I30040	Lokaler hjemmetjenesten Sande lovpålegg	-	6 000 000	-	-
I30045	Holmestrand og Hof BBS - elektronisk lege	1 504 271	1 800 000	-	-
I30046	Hof BBS omlegging Friskmat system	416 801	650 000	650 000	-
I30047	Sande BBS - elektronisk legemiddelhåndte	993 402	1 000 000	-	-
I30051	Inneklima Prestegårdsalleen 19	121 500	200 000	200 000	-
I30052	Personvern på Rove gård - lydisolering av t	169 509	300 000	300 000	-
I30053	Personvern på Sande Bygg B - lydisolering	61 015	600 000	600 000	-
I30054	Asbestsanering på kommunalt hjelpemidd	-	150 000	150 000	-
I30055	Innkjøp av inventar og utstyr Hanekleiva 1	514 781	800 000	800 000	-
I30056	Solskjerming på Sandetun aktivitetssenter	220 000	220 000	220 000	-
I30057	Oppgradering av bygg og uteområde i Rove	376 176	900 000	900 000	-
I30058	Personvern - lydisolering Bygg B Sande, ur	100 000	700 000	700 000	-
I30059	Nytt uthus i sansehagen Sande BBS	-	100 000	100 000	-
I30060	Investering i nødvendige tilpasninger på h	47 775	200 000	200 000	-
I30061	Administrasjonssystem for matproduksjon	-	300 000	300 000	-
I30070	Ny møteplass Sande	-	500 000	-	-
I30080	Utstyr og utbedringer hjelpemiddellager	160 720	600 000	-	-
I30081	Utskifting av utstyr på kjøkken BBS	2 993 423	500 000	-	-
I30082	Dekontaminatorer, bekkenspylere BBS	-	1 800 000	-	-
I30083	Hagemøbler BBS	-	300 000	-	-
I30084	Pasientmonitører akuttavdelingen BBS	-	200 000	-	-
I30085	Nye senger BBS	-	2 000 000	-	-
I30086	Solskjerming BBS	634 633	800 000	-	-
I30090	Ergonomiske tiltak hjemmetjenesten	-	200 000	-	-
I30091	Medisintralle, elektronisk medikamentkalk	-	700 000	-	-
I30095	Utemøbler, griller, aktivitetsutstyr habilite	-	200 000	-	-
I30096	Kjøkkenutstyr habilitering	-	200 000	-	-
I30100	Inventar / utstyr FFF	145 520	-	-	258 259

2023	Investeringer i varige driftsmidler	Regnskap i år	Revidert budsjett	Oppr. budsjett	Regnskap i fjor
40	Samfunn, teknikk og miljø	257 517 542	237 677 729	257 371 000	463 473 843
I20005	Ballbinge ved Hof skole	-	800 000	-	-
I20009	Sentrumsskolene i Sande	101 935 822	41 084 826	75 000 000	275 921 714
I20010	Rehabilitering Kjeldås skole	-	709 187	-	309 499
I20012	Galleberg skole rehabilitering	-	1 000 000	-	-
I20030	Sentrumsskolene i Sande - lønns- og prisst	8 755 031	13 176 744	25 000 000	41 667 115
I40001	Ny Kleiverud skole	475 440	1 073 220	-	21 115 166
I40003	Hvitstein stadion oppgradering	403 103	3 985 412	-	2 966 369
I40015	Trafikksikkerhet	6 367 517	8 040 305	2 500 000	380 727
I40024	Digitalisering byggesaksarkiv	-	954 603	-	1 705 819
I40029	Forsterking / fastdekke grusveier Sande	382 643	1 000 000	1 000 000	929 584
I40033	Offentlig pålegg, brann og miljørettet hels	1 564 561	4 000 000	3 000 000	-
I40034	Overvann vei / kommunale eiendommer S	1 844 819	1 600 000	800 000	-
I40036	Rehabilitering nærmiljøanlegg Sande	432 272	500 000	500 000	320 923
I40040	ENØK-tiltak kommunale bygg Sande	987 413	1 000 000	1 000 000	690 589
I40055	Garderobe / spiserom Rovebakken	259 874	500 000	-	-
I40056	Gressklippere - utskifting gammel samt ny	1 249 393	800 000	-	-
I40057	Maskin til å sette brøytetikker	-	-	-	822 500
I40058	Hjulgraver brukt maskin	-	200 000	-	-
I40059	Hjullaster L50	-	-	-	1 475 000
I40061	Orebergvann - rehabilitering dam	10 071 605	9 000 000	9 000 000	-
I40062	Skjærgårdstjenestens båt - egenadel repar	894 652	-	-	-
I40063	Rundkjøring Skafjellåsen	-	10 000 000	10 000 000	-
I40064	VA prosjekter med konsekvens for veg, fo	1 000 000	1 000 000	1 000 000	-
I40070	Ladestasjoner	179 207	775 630	-	775 630
I40071	Omgjøring jernbanespor Holmestrand sen	125 154	2 800 000	-	-
I40072	Adgangskontroll	-	110 000	-	-
I40073	Ambulanseinngang og utvidet parkering R	939 856	1 500 000	-	-
I40074	Utvide garderobekapasitet Rove	82 711	250 000	-	-
I40075	Fuglesikre avfallssystemer	-	500 000	-	-
I40076	Ferdigstille kjøkken flerbrukshus Hof	188 720	150 000	-	-
I40155	Utskifting maskiner og utstyr renhold	335 023	350 000	350 000	344 425
I40160	Utvidelse Knuteskogen barnehage	3 497 480	2 000 000	2 000 000	-
I40161	Ladestasjoner el-biler	256 702	6 000 000	6 000 000	-
I40162	Kjøre brukt hjulgraver	-	750 000	750 000	-
I40163	Opparbeidelse Bache Gabrielsen plass	-	5 000 000	5 000 000	-
I40164	Oppgradering eksisterende kunstgressban	330 243	500 000	500 000	-
I40165	Maskin for vedlikehold og drift av kunstgr	377 013	350 000	350 000	-
I40166	Maskiner og utstyr til bygg fra Voksenhabil	218 085	221 000	221 000	-
I40167	Kompetansesenter demensomsorg	-	3 000 000	3 000 000	-
I40500	Kommuneskog investering Sande	-	-	-	129 589
I40602	HKN2 Etappe 2	38 786	-	-	1 704 733
I40800	Refusjon Solsiden - kommunens eiendom	-	3 441 766	-	3 441 766

2023	Investeringer i varige driftsmidler	Regnskap i år	Revidert budsjett	Oppr. budsjett	Regnskap i fjor
I45001	Vann (budsjett)	4 754 186	105 534 579	110 400 000	2 521 233
I45002	Hvittingfossveien, kommunelagervn., vann	-	-	-	20 014
I45008	Weidemannsgate - Havnegate (vann&avløp)	543 980	-	-	-
I45014	Bilet separering, sanering (vann/avløp)	18 146 613	-	-	17 272 978
I45015	Nytt vanntårn (Byen over fjellet) forrappo	3 071 445	-	-	116 249
I45018	Ny H_VL Hillestad pst Gullhaug mb	1 561 042	-	-	2 874 479
I45022	VA - ny varebil	-	-	-	240 000
I45023	Lekkasjereduksjon Vann	881	-	-	-
I45033	Dunkebekken Etappe C, D og E - Hovedtras	3 725 856	-	-	2 357 217
I45037	VA utførelse Olav Duuns vei, Løkkeveien c	5 559 108	-	-	30 413 740
I45038	Teienveien, parsell A av VA-Stokkeveien	-	-	-	3 500
I45039	Dam Orebergvann Rehabilitering	313 359	-	-	526 397
I45042	Mindre Anlegg VA	-	-	-	114 706
I45044	VL godaker	-	-	-	6 440
I45046	Ny VL Hof flerbrukshus	-	3 135 545	-	-
I45047	Trykkøkingsstasjon for vannforsyning i Ei	1 137 441	-	-	2 585 907
I45048	Ny Trykkøkning Hillestad	536 251	-	-	1 811 211
I45049	SD Anlegg, driftsovervåkning	472 061	-	-	562 111
I45051	VA Eikelikollen Dunihaugen	-	-	-	173 444
I45052	VA Vikeveien Vike RA	-	-	-	2 777 327
I45055	VA Vikeveien - Hauganfeltet	294 353	-	-	10 960 917
I45056	Prestegårdjordet - Sanering og rehabilite	485 431	-	-	422 950
I45057	Sande Vannverk	-	-	-	37 580
I45058	Bjerkeliveien ny vannledning	-	-	-	3 500
I45060	Bjerkøya - Killingholmen (ny vannkum, rec	3 513 168	-	-	260 751
I45061	Ny vannledning 160 mm. Tunveien	-	-	-	1 483 234
I45062	RA - Ny utløpsledning og inntak/ utjevning	3 393 401	-	-	4 998
I45063	Ny VL - Holmestrand sentrum i samarbeid n	83 955	-	-	-
I45067	Vannkiosk Hvittingfossveien 127	179 453	-	-	1 309 696
I45068	VA Bjørndalsåsen	82 655	-	-	1 742 756
I45070	VA Sletteveien	1 060 068	-	-	113 704
I45080	Nitrogenrensing Holmestrand renseanlegg	937 179	-	-	5 150
I45081	Kleivabakken	780 782	-	-	-
I45082	RA FV 319 utbedring av svanke, kummer, o	165 250	-	-	-
I45083	Sandring VL - AAS Hillestad	1 192 821	-	-	-
I45084	Fossveien sanering AAS og BET	14 333 726	-	-	-
I47001	Fibo pst (avløp)	8 576 044	-	-	2 156 622
I47007	VA Godakerveien (vann og avløp)	1 088 581	-	-	592 656
I47015	Fossdalen PST Avløp	3 630 457	-	-	4 244 984
I47028	Høgås pumpestasjon	-	-	-	18 624
I47029	Sande skole sentrumsomlegging avløp	25 542	-	-	1 197 464
I47032	Bjerkøya PST og overføring spillvann til Ho	3 784	-	-	1 785 932
I47033	Sjøledning Nordre Kleivan	1 279 760	-	-	-
I47034	Avløp Skjervika - Øgård	9 373 969	-	-	1 470 725
I47035	Overføringsledning (Vike) Sundbyfoss RA f	1 013 666	-	-	11 640
I47036	Renovering avløpsinstallasjon molo - Dulp	-	-	-	496 785
I47037	Separering AF, Hvittingfossveien	5 782 225	-	-	1 382 551
I47038	Tilrettelegging SP, Hof	450 401	-	-	42 700
I47039	Rehabilitering utblokking VL, Bjørndalsåse	3 811 720	-	-	6 300
I47040	Sanering AAS VL, Gjøgri	835 185	-	-	322 877
I47041	Stake kamera	286 860	-	-	-
I48000	Renseanlegg Holmestrand	-	-	-	471 888
I48002	Vike renseanlegg	-	-	-	554 227
I51100	Områdemodell Sande sentrum	207 433	-	-	252 431
I51300	Miljøgate	8 772 193	4 400 000	-	-
I51500	Skredsikring Sandeelva	2 842 243	-	-	3 373 754
I51700	Erosjonssikring Sandeelva	19 887	13 100 000	-	9 668 351

2023 Investeringer i varige driftsmidler		Regnskap i år	Revidert budsjett	Oppr. budsjett	Regnskap i fjor
99 Virksomhetsovergrepene inntekter og utgifter		2 200 871	-	-	49 149 098
I90000	Kjøp og salg av grunn og eiendom	258 135	-	-	-
I92000	Justeringsavtale MVA Heis i Fjell Bane NO	816 782	-	-	816 782
I92001	Justeringsavtale MVA JM Strandholmen Sør	52 613	-	-	52 613
I92003	Justeringsavtale MVA Strandholmen Sør d	10 446	-	-	10 446
I92004	Justeringsavtale MVA Holmestrand Småbå	-	-	-	3 000
I92006	Justeringsavtale MVA Solsiden Nordre Ber	187 209	-	-	187 209
I92007	Justeringsavtale MVA Prestegårdshagen	238 040	-	-	238 040
I92008	Justeringsavtale MVA Bergbakken, Sande,	111 151	-	-	111 151
I92009	Justeringsavtale MVA Wingejordet Nord S	174 772	-	-	9 088 135
I92010	Justeringsavtale MVA Solbergjordet - Trys	255 293	-	-	29 331 845
I92011	Justeringsavtale MVA, Mistel Park Grefsr	29 761	-	-	29 761
I92012	Justeringsavtale MVA, Mistel Park Grefsr	20 170	-	-	1 028 651
I92013	Justeringsavtale MVA Wingejordet Nord S	-	-	-	1 819 966
I92014	Justeringsavtale MVA Kolstadjordet	46 500	-	-	6 431 500